

Keväthankiainen

Raisionjokilaakson
luonnonsuojeluyhdistyksen
Jäsenlehti 1/2011

Raisiossa 4.3.2011

Raisonjokilaakson luonnonsuojeluyhdistys ry

Kotisivu: <http://www.raisonjoki.fi>
Sähköpostiosoite: lsy@raisonjoki.fi

Hallitus 2011

Puheenjohtaja

Jan Hietanen
Huhkontie 4, 21280 Raisio
439 8779, 040 716 5129
jan.hietanen@dnainternet.net

Jäsenet

Varapuheenjohtaja
Riikka Susi
Toistalontie 2 B 18, 20320 Turku
040 748 4358
riikka.susi@gmail.com

Taloudenhoitaja, luontopolut
Kari Loikas
Polusmäentie 31, 21260 Raisio
438 3061, 040 532 0026
kari.loikas@utu.fi

Sihtööri, www-sivut, tiedotus
Eeva Ennola
Pasantie 14, 21280 Raisio
438 3560, 050 443 0353
eeva@tintti.net

Marja Hietala
Kerttulantie 40, 21200 Raisio
050 520 1822
mhietala@suomi24.fi

Kauko Häkkilä
Syrjätie 14, 21220 Raisio
438 6526
kauko.hakkila@luukku.com

Salme Kangassalo
Kirkkoväärtinkuja 7 as 34
21200 Raisio
045 132 9028
salme.kangassalo@raisio.fi

Kari Laine
Alatie 1, 21200 Raisio
438 7530, 040 587 7647
kari.rainer@gmail.com

leikekirjanpitäjä
Hanna Loikas
Polusmäentie 31, 21260 Raisio
438 3061

Tuula Lundén
438 2313

Elli Narvi
elli.narvi@gmail.com

Jarmo Salonen
Lehtokertunkatu 13, 21210 Raisio
040 833 6680
jarmo.salonen@deltamarin.com

Risto Terho
Paatsamatie 16, 21260 Raisio
438 0361, 050 313 0910
risto.terho@nettikirje.fi

Varajäsenet

Kari Ennola
Pasantie 14, 21280 Raisio
438 3560
kennola@tintti.net

Helena Lehtonen
Uudentorpankatu 2 C 8, 21260 Raisio
040 551 5877
lehtonen@dnainternet.net

Mikko Rautio
Lehtokertunkatu 12, 21210 Raisio
0503074011
jamisaja@hotmail.com

Viesti puheenjohtajalta

Talvi on ollut ennätyskylmisen kylmä ja pitkä. Luontoa kylmyys koettelee monin tavoin. Suomessa talvehtivia pihalintuja voimme auttaa talviruokinnalla, mikä onkin tärkeää tällaisina kovina pakkastalvina. Tänä talvena erityisesti Eurooppaan muuttaneet linnut ovat joutuneet koville. Keväällä nähdään kuinka suurella joukolla linnut Suomeen palaavat.

Tervetuloa mukaan luonnonsuojeluyhdistyksen tapahtumiin, myös lintuja tarkkailemaan.

Jan

Tempaudu mukaan toimintaan - ryhdy aktiivijäseneksi!

Elämme Euroopan vapaaehtoistoiminnan teemavuotta 2011. Suomi on yhdistysten luvattu maa, ja maassamme edistetään lukuisia hyviä ja hyödyllisiä asioita vapaaehtoisvoimin joka vuosi. Tempaudu sinäkin mukaan vapaaehtoistoiminnan iloihin, ja ryhdy yhdistyksemme aktiivijäseneksi!

Voit olla avuksi monella tavalla – esimerkiksi rakentamalla lintupönttöjä, osallistumalla Tuulilankedon hoitoon ja luontopolkujen siivoustalkoisiin, kirjoittamalla ja kuvaamalla jäsenlehteen, tai ottamalla osaa erilaisten tapahtumien järjestelyyn. Mielellään saat tulla mukaan ideoimaan ja toteuttamaan ihan uudenlaistakin toimintaa. Mikäli kiinnostuit, ota yhteyttä hallituksen jäseniin. Pienikin työpanos on arvokas.

Haluatko saada tuoretta tietoa yhdistyksen järjestämistä tapahtumista ja muistakin lähialueen luontotapahtumista? Lähetä postia yhdistyksen sähköpostiosoitteeseen lsy@raisionjoki.fi ja kerro, että haluat liittyä sähköpostilistalle!

FI

Euroopan vapaaehtoistoiminnan vuosi 2011

Haluatko Big Brotheriksi?

Elli Narvi

Naaras katselee ulos

Huhtikuussa se alkaa. Odottaminen. Joka-aamuinen rituaali rynnätä heti herättyä napsauttamaan monitori auki. Joko, joko, joko... Joko ovat ensimmäiset korret ilmestyneet laualattialle? Joko näkyy koiras katsastamassa uutta kotia? Mikä laji tänä vuonna asettuu taloksi? Ja sitten eräänä aamuna se on tapahtunut: pönttö on saanut asukkaan. Hermoja raastava jännitys ei toki tähän lopu; seuraavaksi jännitetään koska naaras saapuu, sitten seurataan pesän rakentumista ja aletaan odottaa ensimmäisen munan ilmestymistä. Haudonnan alettua ei malttaisi sulkea ruutua enää ollenkaan: joko tänään räjähtää ensimmäinen muna rikki ja pieni pää pilkistää sieltä esiin. Seuraavaksi katsotaan mitä herkkuja vanhemmat onnistuvat lapsilleen saalistamaan ja seurataan poikasten käsittämättömän nopeaa kasvuvauhtia pikku räpäleestä aikuisen linnun kokoiseksi vain 15 päivässä.

Pönttökamera päästää meidät karpäseksi kattoon seuraamaan lintujen piilotettua elämää. Jo pesän rakentaminen on yllättävän kiehtovaa seurattavaa. Jokaisella heinällä, korrella ja sammalella on varsinkin naaraan mielestä tarkka paikkansa ja tarpeita kannetaan välillä uloskin päin jos sisustus ei rouvaa miellytä. Eri lajeilla on täysin oma tyyliinsä rakentaa pesää ja käytössä eri materiaalit. Esimerkiksi sinitiaiset tuntuvat suosivan sammalta, kun taas kirjosisieppopari kerää karkeampaa tavaraa: korsiä, lehtiä, kaarnaa, jäkälää ja heinää.

Koiras tuo ruokaa

Pesinnän seuraaminen pönttökameran välityksellä kiinnostaa kaikenikäisiä. Lapset oppivat omin silmin seuraamalla luonnon tapahtumia ja kerää kameran välittämä kuva ympärilleen aikuisiakin. Kamerapöntöt kasvattavatkin kaiken aikaa suosiotaan. Niitä seurataan jo kouluissa ja päiväkodeissakin. Pienten lasten kanssa pesintää seurata on muistettava, että luonnossa kaikki ei aina pääty hyvin. Kaikille poikasille ei ehkä riitä ruokaa, ne voivat paleltua tai joutua petojen saaliiksi. Aina eivät linnut itsekään tiedä mitä ovat tekemässä, kuten selviää oheisesta pönttöpäiväkirjasta.

Kameralla varustettuja pönttöjä myydään valmiina paketteina alle sadalla eurolla (ainakin *kauppa.savenmaa.fi*): pönttö vain puuhun ja johto kiinni monitoriin. Näppärämpi rakentaa pöntön toki itsekkin. Pönttöön on silloin rakennettava lentoaukon yläpuolelle tavallista isompi tila kameraa varten ja johdolle reikä sellaiseen paikkaan, ettei vesi tule sisään. Pönttöissä käytetään infrapunakameraa ja valaistuksena infrapuna-ledejä. Monissa kameroissa on valmiiksi asennettuna mikrofoni. (Tarvikkeita myy ainakin *ponttokamera.net*). Useat valvontakamerat sopivat tarkoitukseen (edullisesti esim. *dealextrime.com*) ja myös nettikamerat, joissa ei ole infrapunasuodinta (esim Logitech C250, USB-kytkennällä, hinta noin 25 e). Jos kamerapönttöily vie mukanaan, löytyy netistä runsain mitoin tarvikkeita laajentaa harrastusta; mm. langattomia usean kameran järjestelmiä. Rajana on vain se, kuinka monen pöntön elämää ehdit seurata.

Oman kamerapöntön lisäksi kiinnostavia pönttö- ja luontokameroita voi seurata netissä. Koti- ja ulkomaisia kameroita löytyy paljon, osassa on videokuva, osassa parin sekunnin välein päivittyvä kuva. Monen seuraaman Airiston sääksikameran lisäksi hienoja elämyksiä tarjoavat esim.

☛ Virolaiset luontokamerat looduskalender.ee/en/, joista on saanut seurata mm. hylkeitä ja villisikoja sekä merikotkan, lehtopöllön ja haikaran pesintää. Talvella monta ruokin-tapaikkakameraa.

☛ Hollantilainen Minervanpöllö beleefdelente.nl/steenuil

☛ Alligaattorilampi gatorland.com/gatorcam.php, yksi esimerkki lukuisista eläintarhojen kameroista, alligaattorien lisäksi paljon lintuja.

Parasta luonnosta nauttimista on toki mennä itse ulos luontoon, mutta joskus on hauska päästä kurkistamaan paikkoihin joihin muuten on vaikeaa tai mahdotonta nähdä.

Pönttöpäiväkirja keväältä 2009

3.-7.4. Talitiaiskoiras käy koputtelemassa pöntön suuaukkoa, mutta ei kelpuuta pönttöä.

21.4. Sinitiainen kävi pönttössä

22.4. Sinitiainen monta kertaa pönttössä. Se toi hiukan sammalta ja neulasia. Tintti koputti lentoaukkoa ja tutki pönttöä joka puolelta, koitteli nokallaan myös johtoa ja kameraa. Vain yksi lintu kerrallaan näkyvissä.

24.-25.4. Sinitiaiset aloittavat pesänrakennuksen. Kaksi lintua nähty. Ne kantoivat sisään sammalta ja poistivat tarkasti neulaset. Linnut puskiivat päällä ja siivillä sammalta reunoja kohti ja potkivat

23.4. Sinitiatinen pönttössä

1.5. Sinitiaisen munat kierivät lattialla

30.5. Kirjosiepon pesä

16.6. Poikaset ovat kolmen päivän ikäisiä

22.6. Yhdeksän päivää

27.7. Viimeinen päivä pöntössä.

jaloilla toista reunaa tiiviiksi. Tiaiset eivät kuitenkaan olleet tyytyväisiä aikaansaannokseen ja kantoivat välillä materiaalia myös ulospäin ja vähän väliä pönttö on lähes tyhjä ja linnut aloittavat alusta.

- 26.4. Ensimmäinen muna ilmestyy pöntön pohjalle, vaikka pesä ei ole valmis. Muna kierii paljaalla laulalattialla ja tiaiset potkivat sitä yrittäessään rakentaa pesää. Toinen tiaisista on järjestämässä sammalia, kun pönttöön lentää kimalainen. Tintti unohtaa olevansa hyönteissyöjä, rääkäisee kauhusta ja ryntää ulos pöntöstä. Katsojat nauravat kippurassa.
- 27.4.-2.5. Sama meno jatkuu. Pari munii neljä munaa, mutta ei saa aikaan pesää. Välillä ne rakentavat pesäkyhäelmiä, mutta munat jäävät sammalten alle ja linnut kantavat pesätarpeet ulos. Voisiko olla kyse nuorista linnuista, jotka eivät vielä hallitse pesänrakennuksen hienouksia? Linnut hylkäävät pesän ja munat.
- 8.5. Kirjosieppokoiras saapuu tutkimaan pönttöä. Ilmeisesti pönttö sille kelpasi koska se alkoi laulaa lähioksilla. Se kantaa tiaisten pesätarpeet ulos, mutta munat jäävät pöntön nurkkiin. Seuraavina päivinä naaras kävi katsomassa pönttöä muutaman kerran, mutta pesänrakennusta ei aloitettu.
- 11.-19.5. Pöntössä on hiljaista
- 20.5. Kirjosieppopari alkaa rakentaa pesää. Tämä pari tietää mitä tekee. Komea pesä valmistuu nopeasti. Materiaaleina kaarna, heinä, korret, lehdet ja jäkälä. Pesäkuoppa on juuri ja juuri linnun kokoinen.
- 25.5. Ensimmäinen muna. Muna on tummempi ja hieman suurempi kuin sinitiaisen muna.
- 26.-27.5. Toinen ja kolmas muna. Kaikki munat ovat ilmestyneet pönttöön varhain aamulla. Naaras alkaa hautoa lyhyitä pätkiä kerrallaan ja välillä munat ovat yksin. Koiras tuo naaraalle ruokaa.
- 28.-31.5. Päivittäin uusi muna, kunnes niitä on seitsemän. Jatkuva hautonta alkaa. Naaras hautoo ja koiras tuo naaraalle toukkia ja hyönteisiä.
- 13.6. Kuusi poikasta kuoriutuu. Seitsemäs muna jää kuoriutumatta ja häviää jonkin ajan kuluttua. Poikaset näyttävät surkeilta. Ne ovat karvattomia ja pää on samankokoinen kuin muu vartalo. Näitä yhdistää langanlaiha kaula, joka ei jaksu aluksi kannatella isoa päätä. Silmät näyttävät kohtuuttoman suurilta. Emon tuodessa ruokaa näkyy vain kuusi salmiakin muotoista avointa nokkaa ja kuuluu hentoa piipitystä.
- 18.6. Vanhemmat kantavat pesään ruokaa minkä ehtivät. Poikaset ovat kasvaneet hurjasti, muuttuneet pörröisiksi. Ne ovat tummanruskeita, täynnä valeita pikkuja. Kerjuuäänät ovat niin voimakkaita, että täytyy säätää äänät pienemmälle.
- 27.6. Poikaset ovat jo aikuisen kokoisia ja saaneet siipiinsä sulat. Niillä on jo kirjosiepon valkoiset siipikuviotkin. Ainakin yksi tekee tutkimusretkiä pöntön suuaukolle.
- 28.6. Aamulla pönttö on tyhjä. Kaikki poikaset ovat lähteneet maailmalle.

Luomulehmälän elämää

Riikka Susi

Oletko sattunut näkemään aikakauslehdessä Valion mainoksen, missä vihreään myssyyn ja villapaitaan pukeutunut mies saa pusun ihanan puhtoiselta vasikalta? Kyseessä on Turun Tortinmäessä sijaitsevan Vennan luomutilan isäntä Jaakko Suominen. Hän on isännöinyt vaimonsa Pirkon kanssa tämän kotitilaa vuodesta 1986 lähtien. EU:iin liittyessä tilan tuotantosuunta muutettiin luomuksi. Vaikka isäntä ei navetतोössään kyseistä villapaita käytäkään, niin vasikat ovat ihan yhtä puhtaita kuin mainoksessakin. Katsotaan, mitä vasikoille kuuluu. Tervetuloa Vennan tilalle!

Luomu- eli luonnonmukaisessa maidontuotannossa eläimet ruokitaan luonnonmukaisesti tuotetulla rehulla, jonka kasvatuksessa ei ole käytetty keinolannoitteita tai torjunta-aineita. Pellot lannoitetaan oman tilan eläinten lannalla. Myös nautojen lajityypillinen käyttäytyminen on mahdollistettu rakentamalla navetta sellaiseksi, että eläimet voivat syödä, levätä ja käydä lypsällä silloin kun haluavat. Tällaista navettaa sanotaan pihatoksi.

Luomueläintuotannossa on tavannaista tuotantoa tiukemmat hyvinvointivaatimukset. Suomisen tilalla vasikat syntyvät isoissa poikimakarsinoissa. Vasikka on tilanteesta riippuen emänsä kanssa parista päivästä noin viikkoon, jolloin vasikka saa juoda emänsä runsaasti vasta-aineita sisältävää ternimaitoa niin paljon kuin jaksaa. Emän luota vasikka muuttaa seinän takana sijaitsevalle vieroitusosastolle omaan ”yksiönsä”. Jokaisella vasikalla on oma oljilla kuivitettu karsina, joiden seinien yli ne voivat kosketella toisiaan. Vasikat juotetaan aamuin illoin 37-asteisella maidolla.

Vieroitusosastolla vasikat asustavat noin kuukauden verran, jonka jälkeen eläinkuljetusauto hakee sonnivasikat ja ne muuttavat lihakarjatilolle. Lehmävasikat siirretään syntymänavetastaan tilan vanhaan navettaan, ns. nuorkarjan navettaan. Vanhassa navetassa si-

jaitsee vasikkaosasto, jossa vasikat asuvat kolmen kuukauden ikään saakka. Kolme kuukautta on luomumaidontuotannossa ikä, johon asti vasikan on saatava juodakseen maitoa. Vettä on myös tarjolla koko ajan. Maidon lisäksi vasikat mutustavat heinää, seosrehua eli apetta sekä väkirehua eli viljasekoitusta, joka annostellaan vasikkakohtaisesti maidon tavoin. Olo- ja makuuhuoneenaan vasikoilla on iso, kutterinpurulla kuivitettu tila, missä ne nukkuvat, märehivät ja voivat juoksennella.

Kun vasikka on saanut maitoa kolmen kuukauden ajan, se siirretään nuorkarjapihattoon pikkuisten osastoon, jossa on noin 3-5 kuukauden ikäisiä vasikoita. Pihatossa jokaisella eläimellä on oma parsipaikka, ikäänkuin oma sänky. Pihatossa vasikat saavat juodakseen vettä vesiautomaatista sekä ruoaksi seosrehua, joka jaetaan seosrehu- eli apevaunulla. Apevaunu on kone, jonka ”kitaan” syötetään seosrehun ainesosat kuten nurmisäilörehu, heinää, olki sekä tarvittavat kivennäiset jne. Kone silppuaa ja sekoittaa nämä ainesosat tasaiseksi seokseksi, joka jaetaan eläinten eteen ruokintapöydälle vaunun avulla. Pienille vasikoille, toisella puolella nuorkarjan navettaa asustaville hiehoille sekä lypsykarjanavetassa asuville lypsylehmille tehdään kullekin ryhmälle hieman erilainen seosrehu kunkin ryhmän tarpeiden mukaan.

Nuorkarjan navetan vasikkapuolelta vasikka muuttaa riittävän isoksi kasvettuaan hieho-osastolle käytävän toiselle puolelle, jossa on noin 60 eläintä. Jotta hiehosta tulisi maitoa tuottava lehmä, sen täytyy synnyttää vasikka. Nauta on sukukypsä noin vuoden ikäisenä, jolloin se siemennetään ensimmäisen kerran. Vaikka puhutaankin luomutuotannosta, keinosiemennys on yleisin tapa saattaa nauta tiineeksi. Nauta odottaa vasikkaansa noin yhdeksän kuukautta kuten ihminenkin ja hiehot poikivat ensimmäisen kerran noin kahden vuoden ikäisinä. Vennan tilalla hiehot siirretään nuorkarjan navetasta lypsykarjanavettaan noin kuukausi ennen poikimista. Näin hiehot ehtivät harjoitella lypsyröbotilla käyntiä, jotta se olisi tuttua puuhaa kun maidontuotanto vasikan syntyessä alkaa. Jotta lypsylle meneminen olisi houkuttelevaa, robotilta eläimet saavat annoksen väkirehua.

Lypsyröbotti on kone, joka osaa lypsää lehmän automaattisesti. Lehmä käy lypsällä 2-3 kertaa vuorokaudessa. Sen on odotettava lypsyn jälkeen kuusi tuntia, ennen kuin se pääsee uudelleen lypsylle. Tämä tieto on ohjelmoitu tietokoneelle ja lypsyröbotille vievä älyportti tunnistaa kunkin lehmän kaulapannan avulla. Jos lehmällä ei ole lypsylupaa, se joutuu

kulkemaan makuuparsikäytävän ja ruokinta-
käytävän välillä, muttei pääse robotille.

Lypsykarjan navetta on rakennettu Vennaan
vuonna 2006. Eläimiä on navetassa noin
140, joista melko tarkalleen puolet on valko-
ruskeita eli rodultaan ayrshirejä sekä toinen
puolet mustavalkoisia holstein-friiisiläisiä.
Tästä joukosta reilu sata on lypsyssä ja ero-
tukseksi jäävä osa on poikimakarsinoissa tai
niin sanotusti ummessa eli lypsykausi-
välisellä lomalla. Lehmän lypsykausi alkaa poi-
kimisesta ja jatkuu kunnes kolmisen kuukautta
ennen seuraavaa poikimista lehmä laitetaan
umpeen eli sitä ei enää lypsetä. Eniten lehmä
lypsää juuri poikimisen jälkeen ja maidontuo-
tanta hiljalleen pienenee lypsykauden loppua
kohti.

Talvella eläimet ovat sisällä pihatossa. Suurimman osan ajasta naudat syövät ja märehäivät makuulla omis-
saan. Mutta entäpä kun tulee kevät ja navetan ovet avautuvat laitumelle pit-
kän talven jälkeen?! Kyllä tulee säyseäl-
le Sirolle ja rauhalliselle Ranskattarelle
kiire! Kesällä lehmät syövät ruohoa,
märehäivät ja nukkuvat laitumella ja
käyvät sisällä navetassa lypsällä. Nuor-
karja viettää koko kesäkauden ulkona
laitumella.

*Kirjoittaja aikuisopiskelee agrologiksi Hämeen ammattikorkeakoulussa, Mustialan maaseutu-
oppilaitoksessa ja oli harjoittelemassa Vennan tilalla Turun Tortinmäessä marraskuun lopusta
2010 helmikuuhun 2011.*

Pieni lehmäsanasto:

nauta = märehäiviin sorkkaeläimiin kuuluva nisäkäs
vasikka = nautan poikanen
hieho = nuori naaraspuolinen, ei vielä poikunut nauta
lehmä = maitoa tuottava, vähintään kerran poikunut nauta
sonni = urospuolinen nauta
härkä = kuohittu sonni

Vuoden laji 2011 on rahkasammal

Itse asiassa rahkasammalten sukuun kuuluu Suomessa yli neljäkymmentä eri lajia, joista pääosa kasvaa soilla, jotkut myös ojanpohjilla ja kangasmetsissä. Rahkasammalet ovat suomalaisen luonnon mittavimpien hiilivarastojen eli soiden turvekerrostumien perusta. Latvojen kurotellessa kohti taivasta niiden alosat hiljalleen maatuvat hapettomissa olosuhteissa muodostaen turvetta.

Rahkasammal on kauttaaltaan lievästi antiseptinen. Sammal on myös imukykyinen ja pidättää vettä runsaasti – jotkin lajit voivat pidättää sitä jopa 20 kertaa kuivapainonsa verran. Rahkasammalia on hyödynnetty perinteisesti monissa arjen askareissa aina vessapaperista ja vauvanvaipasta seinän tilkkeeksi. Nykykäytössä tuoreelle, elävälle rahkasammaleelle on käyttöä mm. kasvien lisäyksessä ja orkideoiden kasvualustana.

Turvetta käytetään mm. maanparannusaineena. Eläinsuojissa sitä käytetään kiviikkeneena. Turvetta tulee olla maatilalla saatavilla myös erilaisiin nestevuotoihin varautumiseksi. Sitä on hyödynnetty myös jätevesien puhdistuksessa.

Turve on myös polttoaine. Luonnonsuojeluliitto sijoittaa energiaturpeen epäröimättä fossiilisten polttoaineiden sarjaan. Turku Energian Pansioon suunnittelema monipolttoainevaimalaitos polttaisi toteutuessaan 180 000 tonnia turvetta vuodessa. Hanke on herättänyt paljon vastustusta, ja esim. Turun luonnonsuojeluyhdistys on jättänyt sitä vastustavan mielipiteen.

Luonnontilaiset suot ovat hiiltä kerryttäviä ekosysteemejä. Suoekosysteemin toiminnan häiritseminen tai estäminen – kuten ojitus tai turpeenotto – vievät kuitenkin pohjaa pois hiilen varastoinnilta. Ojitetulla suolla turve alkaa hajota ja vapauttaa hiiltä ilmakehään. Suot myös säätelevät vesien virtausta ja puhdistavat vesistöalueen valumavesiä kiintoaineesta.

Myös yhdistyksemme toimialueella pääsee ihailemaan rahkasammalia ja suoluontoa, parhaimmillaan Rehtsuolla, josta Kari Ennola on kirjoittanut syksyn 2008 jäsenlehdessä.

Toimintakertomus vuodelta 2010

Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistys ry

Kokoukset ja jäsentiedotteet

- ✚ Yhdistyksen hallituksen kokoukset pidettiin luontokoulu Lumikossa. Hallitus kokoontui vuonna 2010 4 kertaa. Lisäksi hallitus kokoontui kerran 'epävirallisesti' Kaiturin tilalla Maskussa.
- ✚ Kevätkokous pidettiin to 24.3. Raision kirjastossa ennen luontoiltaa.
- ✚ Syyskokous pidettiin ke 10.11. Raision yhdistystila Tornilassa. Kokouksen jälkeen julkaistiin valokuvauskilpailun Luontoa linssin läpi tulokset ja jaettiin palkinnot. Illan päätteeksi katsottiin ansioituneen turkulaisen luontokuvaajan ja tapahtumajärjestäjän Rauli Karasen kuvaesitys linnuista.
- ✚ Vuoden päätöstilaisuus hallituksen ja hyvien yhteistyökumppaneiden kesken vietettiin jouluaaterian merkeissä Martinhovissa Raision keskustassa
- ✚ Luonnonsuojelupiirin kokouksiin osallistuttiin keväällä ja syksyllä.
- ✚ Jäsenille toimitettiin kaksi jäsenlehteä, joissa ilmoitettiin kokouksista, tapahtumista, retkistä ja toimintamme sisällöstä, sekä julkaistiin ajankohtaisia ympäristöaiheisia kirjoituksia. Juhlavuoden kunniaksi kevään lehdestä otettiin normaalia suurempi painos.
- ✚ Jäseniä oli yhdistyksessä vuoden lopulla yht. 189, lisäys 16 edellisvuoteen verrattuna.

Tapahtumat, kisat ja retket

- ✚ *Luontoa linssin läpi* –valokuvauskilpailuun osallistui 55 hienoa valokuvaavaa. Luminen talvi oli yleisin aihe. Kilpailun yleisen sarjan voitti Elli Narvi *Pensaskerttu*-kuvallaan ja Ilona Leino *Kärpässieni*-kuvallaan.
- ✚ Tapahtumien toimihenkilöille hommattiin yhdistyksen ja sll:n logoilla varustetut vihreät huomioliivit.
- ✚ Raisioseuran lehteen kirjoitti Liisa Mainela yhdistyksestä 30-vuotishistoriikin.
- ✚ Raision kirjaston *Innostamo*-tapahtumassa olimme mukana.
- ✚ Jäsenilta: Tunnissa maailman ympäri. Osallistujat näyttivät omia kuviaan reissuiltaan maailmalta.
- ✚ Pöllöretki järjestettiin maaliskuun alussa.
- ✚ Jäsenilta: Miten Itämeri pelastetaan. Luontoliiton Itämeri-lähettiläs Marjukka Kulmala kertoi meren nykytilasta ja suojelusta.
- ✚ Lasten luontokerho kokoontui keväällä 10 kertaa Marjukka Kulmalan johdolla.
- ✚ Luovutimme '30 pönttöä' –tempauksessa talkootyönä tehtyjä linnunpönttöjä kouluille ja päiväkodeille. Pöntöt ilahduttavat lintuperheiden lisäksi toivottavasti myös koulujen ja päiväkotien lapsia ja henkilökuntaa, jotka saavat tilaisuuden seurata läheltä lintujen kevätpuuhiä.
- ✚ Olimme mukana Raision kirjaston järjestämässä *Pohjoismaiden luonto*-tapahtumassa 24.3. Tapahtuman yhteydessä järjestetyssä luontoillalla asiantuntijat Ari Karhilahden johdolla vastailivat Raisiolaisten luontokysymyksiin.

- ☞ Uikkupolun kunnostustalkoissa 30.3. siivottiin Nesteentien varren lumien alta paljastuneet roskat ja tyhjennettiin roskikset.
- ☞ Pönttötalkoissa 15.4. oli Friisilän pihalla pauketta kun n. 30 lintujen ystävää nikkaroi pönttöjä omalle tai naapurin pihalle. Yli 100 lintuperhettä sai uuden kodin.
- ☞ Lintujen tiirailuita järjestettiin Raisionlahdella kolmena iltana viikon välein. Uusina lajeina havaittiin kurki ja mustakurkku-uikku.
- ☞ Kevätretkellä 6.5. bussi kuljetti meidät Viherlahteen tutustumaan Raision seurakunnan uuteen luontopolkuun.
- ☞ Ruskon kirjasto järjesti luontopäivän to 20.5. Olimme mukana esittelemässä toimintaamme. Illan päätteeksi Ari Karhilahti vastaili ruskolaisten luontokysymyksiin.
- ☞ Friisilän pihatapahtumassa 23.5 oli ohjelmassa perinteisen kasvienvaihtopöydän lisäksi luonnon luoppailua, askartelua, käsitöitä, keramiikkaa, kahvila ym.
- ☞ Lepakkoretkellä Haunisten altaan ympäri käveltiin pe 4.6. pimenevässä kesäyössä.
- ☞ Yölaulajaretki polkupyörillä tehtiin ti 8.6. Lintujen lisäksi kuultiin myös lepakoita dektektorilla.
- ☞ Bird Life Suomen järjestämään lasten lintupäivään osallistunut joukkue innokkaita pikubongareita tiiraili lintuja Raisionlahdella.
- ☞ Kesäretkelle Saariston rengastielle lähti mukaan bussillinen saariston ystäviä. Lauri Hokinen toimi asiantuntevana oppaana. Retkipäiväksi sattui kesän ainoa sadepäivä mutta se ei tunnelmaa latistanut.
- ☞ Luonnonkukkien päivän kasviretki tehtiin Friisilän ympäristössä.
- ☞ Tuulilanketia niitettiin juhannusviikolla talkoovoimin.
- ☞ Raisiopäiville osallistuttiin tällä kertaa päivystämällä Friisilässä.
- ☞ Raisiopäivien yhteydessä järjestettiin lepakkoretki Raisionlahdelle.
- ☞ Lepakkoretki Haunisten altaalle järjestettiin pe 3.9.
- ☞ Jäsenilta: Reilun kaupan ilta ti 2.11. Kauppias Timo Könttä esitteli Reilun kaupan tuotteita ja periaatteita. Samalla tutustuimme myös muihin ympäristömerkkeihin.
- ☞ Raision kirjastolla esittelimme toimintaamme marraskuun lopulla.
- ☞ Lasten luontokerho järjestettiin syys-marraskuussa 10 kertaa Marjukka Kulmalan johdolla.
- ☞ Lasten susisafari retkeili lokakuussa Mynämäen-Yläneen susireviireillä.

Aloitteet, toimet ja kannanotot

- ☞ Raision ja Ruskon rakentamista ja kaavoitusta on seurattu ja alkuperäisen luonnon säilymisestä ollaan oltu edelleen huolissamme.
- ☞ Sammakkolampialoite jätettiin kaupungille toukokuussa. Myllyn laskuojassa Pasalassa elelee paljon sammakoita ja ehdotimme että ojan yhteyteen rakennetaan muutama lampi turvaamaan sammakoiden olot kuivina kausina. Kaupunki ei lampia luvannut rakentaa vedoten mm. kustannuksiin ja geoteknisiin vaikeuksiin.

Friisilän luontokeskus

- ☞ Pajupilli oli edelleen avoinna yleisölle vain yleisötaphtumien ja tilaisuuksien yhteydessä. Säännöllisestä sunnuntaipäivystyksestä on toistaiseksi luovuttu vähäisen kävijämäärän takia.

- ✂ Lintujen talvirokinnasta huolehdittiin Friisilässä ja lähialueen metsissä entiseen tapaan yhdessä FRIIn, lasten luontokerhon ja päiväkotilasten kanssa.
- ✂ FRII aloitti toimintansa entisen luontokoulun tiloissa Friisilässä syksyllä. Tarkoituksena on pyrittävä myös ylikunnallista luontokoulutoimintaa Valonian kanssa yhteistyössä. Seuraamme mielenkiinnolla tilannetta.

Luontopolut

- ✂ Luontopolkujen hoitoon panostettiin normaalisti siivoamalla polut säännöllisesti ja kunnostamalla tarpeen mukaan. Keväällä pidettiin kauden avajaisiksi Uikkupolun siivoustalkoot, ja päivystyskierrokset suoritettiin säännöllisesti. Keväällä sekä Uikkupolun että Kerttulan luontopolkujen taulut puhdistettiin. Kaupunki on hoitanut omaa osuttaan kunnostamalla pitkospuita ja toimittamalla lsy:lle viittoja ym. tarvikkeita.
- ✂ Ulkoilureitistöjen hoitoon ja kehittämiseen liittyviin palavereihin on osallistuttu tarvittaessa.

Kotisivut

- ✂ Yhdistyksen internet-sivuja on pidetty ajan tasalla ja sisältöä on edelleen kehitetty. Esim valokuvia tapahtumista on voinut katsella verkkoalbumin kautta. Hallituksen jäsenten käytössä olevia sivuja on käytetty sisäisen tiedottamisen kanavana. Lisäksi hallituksen käytössä on keskustelufoorumi jonka tarkoituksena on osittain keventää hallituksen kokousten asiamäärää.

Muuta toimintaa

- ✂ Yhdistys jakoi Raision yläasteen opiskelijoille kannustusstipendejä 4 kpl biologianopettajien suositusten mukaisesti.
- ✂ Raision lukion ympäristöekologian kurssilaiset ovat osallistuneet innokkaasti yhdistyksen tapahtumiin ja jäsenlehden tekoon.
- ✂ Yhdistyksemme edustaja Kari Laine on ollut luonnonsuojelupiirin hallituksessa
- ✂ Ympäristölautakunnan asioita ja siellä päätettäviä asioita on vuoden 2010 aikana seurattu ja tarvittaessa tuotu hallituksen käsittelyyn.

Yhdistyksen toimihenkilöt

- ✂ Yhdistyksen puheenjohtajana on toiminut Jan Hietanen ja varapuheenjohtajana Marja Hietala. Sihteerinä ja web-vastaavana on toiminut Eeva Ennola ja taloudenhoitajana Kari Loikas.
- ✂ Yhdistyksen hallituksen muina jäseninä ovat toimineet Salme Kangassalo, Tuula Terä (leikikirja), Kauko Häkkinen, Helena Lehtonen, Kari Laine, Hanna Loikas, Tuula Lundén, Risto Terho ja Jarmo Salonen.
- ✂ Varajäseninä ovat toimineet Eino Koivikko, Kari Ennola ja Mikko Rautio.

Raisiossa 3.3.2011 Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistys ry:n hallitus

Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistys ry:n tapahtumakalenteri 2011

Ajantasaiset tiedot tapahtumista löydät verkkosivuiltamme. Seuraa myös ilmoitteluumme Raisio tiedottaa -lehdessä.

- ti 15.2. klo 16-19 Luonnon teemailta, Raision kirjasto
ti 1.3. klo 17:30 Pöllöretki, kokoontuminen Raision kaupungintalon edessä
to 31.3. klo 18:00 Kevätkokous, FRII (Hulvelankatu 35, Raisio)
to 14.4. klo 18:00 Pönttötalkoot, Friisilä
ti 19.4. klo 18-20 Tiirailuilta 1, Raisionlahden lintutorni
ti 26.4. klo 18-20 Tiirailuilta 2, Raisionlahden lintutorni
ti 3.5. klo 18-20 Tiirailuilta 3, Raisionlahden lintutorni
pe 6.5. *Suomi puhtaaksi – päivässä!* -talkoopäivä. Lisätietoa hankkeesta sen verkkosivulla www.suomipuhtaaksi.fi
la 14.5. Kokopäiväretki Karkalin luonnonpuistoon. Tarkempaa tietoa seuraavassa *Raisio tiedottaa* -lehdessä ja verkkosivuillamme maaliskuussa
to 19.5. Ruskon luontopäivä, Ruskon kirjasto
su 22.5. klo 12-15 Perinteinen Friisilän pihatapahtuma, kasvienvaihtopöytä ja verstailla toimintaa
30.5.– 5.6. Lasten lintupäivä (BirdLife Finland)
ti 7.6. klo 21:00 Yölaulajaretki polkupyörillä, kokoontuminen Raisionlahden lintutornin parkkipaikalla
pe 17.6. klo 22:30 Lepakkoretki Haunisten altaalle
su 19.6. klo 11:00 Luonnonkukkaretki Friisilässä
ti 21.6. klo 18:00 Ketotalkoot Tuulilankedolla Friisilässä
pe 26.9. Lepakkoretki
la 27.8. Killinmarkkinat
pe 2.9. Lepakkoretki
la 15.10. Syysretki
to 24.11. Syyskokous

Lisäksi Lasten luontokerho kokoontuu huhti-toukokuussa.

Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistys ry:n kevätretki Karkalin luonnonpuistoon lauantaina 14.5.2011

Lähdemme toukokuun puolivälissä kokopäiväretkelle Karkalin luonnonpuistoon. Julkaisemme tarkemmat tiedot retkestä nettisivuillamme (n. 10.3.) ja seuraavassa Raisio tiedottaa –lehdessä. Nopeimmin saat retkitiedot liittymällä sähköpostilistallemme (ilmoita liittymisestä osoitteeseen lsy@raisionjoki.fi).

Karkalin luonnonpuisto on kuuluisa laajoista pähkinälehdostaan, näyttävistä lehmusmetsiköistään ja harvinaisista kasveistaan. Kevätkukkijoiden puhjetessa kukkaan se on erityisen viehättävä retkikohte. Luonnonpuisto sijaitsee syvälle Lohjanjärveen pistävän Karkalinniemen kärjessä. Jyrkkärantaisten niemen rehevän ja monipuolisen lehtoluonnon perustana ovat suotuisa ilmasto sekä kallioperän kalkkipitoisuus. (Lisää tietoa kohteesta: www.luontoon.fi/karkali)

Kuva: Kari Ennola

Näsiä Karkalissa

Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistys ry:n

Kevätkokous

Torstaina 31.3. klo 18:00 FRII:n tiloissa
(Hulvelankatu 35, Raisio).
Kahvitarjoilu. Kaikki jäsenet, tervetuloa!

Suomen luonnonsuojeluliitto

Värillinen versio jäsenlehdessä löytyy Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistys ry:n kotisivulta pdf-muodossa